

ANKARA'DA TARIM VE HAYVANCILIK

Tarım, Ankara ekonomisi içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. 927 yerleşim biriminde 85 bin 069 hane halkından 68 bin 512'si tarımla veya hayvancılıkla uğraşmaktadır.

Sadece hayvancılıkla uğraşan hane halkı sayısı da 3 bin 026'dır.

Yerleşim yerlerinde arazinin kullanılış biçimine bakıldığında; toplam yerleşim yeri alanı 2.570.600 hektardır. Bunun yüzde 49' una isabet eden 1.270.692 hektarı tarım arazisi olarak değerlendirilmektedir.

Tarım arazilerinin yüzde 15'ine isabet eden 193.837 hektarlık kısmı sulanabilir durumdadır. Bunun da yüzde 7.4 lük kısmı olan 94.474 hektarlık kısmında sulu tarım yapılmaktadır.

Kullanılma durumuna göre arazi dağılımı:

Ankara' da tarıma ayrılan (kültür arazileri) 1.270.692 hektarlık arazinin değerlendirilme durumu şu şekildedir:

Tarla	% 71.6	909.229 hektar
Sebzelik arazi	% 2.7	36.400 hektar
Meyvelik arazi	% 1	11.130 hektar
Bağ arazisi	% 0.3	3.837 hektar
Nadas	% 24.4	310.093 hektar

Tarım dışında (Kültür dışı arazi) kullanılan arazilerin durumu ise şöyledir:

Çayır-mera	% 30	390.557 hektar
Orman ve Fundalık	% 27.5	357.961 hektar
Tarım dışı arazi	% 42.5	551.369 hektar.

Tarımsal Arazi Varlığı ve Kullanımı (2006)

ARAZİ BİÇİMİ	ALANI (HA)	% ORANI
---------------------	-------------------	----------------

Tarla Arazisi		
Hububat	809.536,70	63,7
Baklagil	19.077,00	1,5
Endüstri,Yumru Bitl. Yađlı Toh.	46.923,10	3,7
Nadas	310.093,80	24,4
Yem Bitkileri	33.692,42	2,6
Bağ-Bahçe		
Meyve	11.130,20	0,9
Sebze	36.400,90	2,9
Bağ	3.837,95	0,3
TOPLAM	1.270.692,07	100

Tarla Ürünlerinin ekiliş ve üretim miktarları (2006)

ÜRÜNLERİ	EKİLİŞ (HA)	%	ÜRETİM (TON)	%
TAHILLAR	809 536,7	89	2 383 413	70
BAKLAGİLLER	19 077	2,1	16 599	0,5
ENDÜSTRİ BİTK.	16 661	1,8	441 980	13
YAĐLI TOHUMLAR	23 566,8	2,6	26 581	0,8
YUMRU BİTKİLER	6 695,3	0,8	321 756	9,4
YEM BİTKİLERİ	33 692,42	3,7	218 173	6,3
TOPLAM	909 229,22	100	3 408 502	100

Tarla Bitkileri Ekiliş Alanı ve Üretim Miktarları (2006)

CİNSİ	EKİLİŞ (ha)	OR.VERİM (kg/ha)	ÜRETİM (TON)	CİNSİ	EKİLİŞ (ha)	OR.VERİM (kg/ha)	ÜRETİM (TON)
Buğday(durum)	30 867	250,6	84 002	Çeltik	180	5 666	2 020
Buğday (diğer)	512 015	2 630	1 483 805	Tritikale	25	2 500	63
Arpa (biralık)	18 950	2 940	63 468	Nohut	11 682,5	854	9 570
Arpa (diğer)	238 035	2 831	728 196	Fasulye (kuru)	2 135,5	1 084	2 728
Çavdar	2 632,5	2 532	6 994	Yeşil Mercimek	5 259	850	4 301
Yulaf	6 857	2 045	14 928	Fiğ(kuru+y. ot)	4 903,07	-	19 170
Mısır (dane)	509,5	3 950	4 665	Fiğ (dane)	21 521	804	17 023
Mısır(hasıl)	60	50 000	3 000	Şeker pancarı	9 288	45 596	437 585
Mısır (silaj)	2 316,65	48 333	114 599	Pamuk	13	1 450	19
Mürdümük	5	500	13	Yerelması	-	-	-
Ayçiçeği yağlık	11 156	1 207	13 594	Hayvan Pancarı	28	46 500	1 360
Ayçiçeği çerez.	12 405	893	10 975	Yonca	3.700,1	-	52 960
Patates	170	17 500	3 740	Korunga	616,1	-	5 167
Kolza	5,8	2 000	12	Sorgum	5	30 000	150
Soğan (kuru)	6 466,1	29 817	319 300	Burçak	3	1 000	3
Sarımsak (kuru)	59,2	11 600	716	Kimyon	7 360	475	4 376

CİNSİ	EKİLİŞ(HA)	%	ÜRETİM(TON)	%
Baklagiller	833,55	2,8	7 270	0,9
Meyvesi yenen	28 464,75	78,2	648 143	73,5
Soğan,kök ve yumru	3 301,9	9	125 307	14,2
Yaprağı yenen	3 800,7	10	100 564	11,4
TOPLAM	36 400,9	100	881 284	100

Sebze Ekiliş ve Üretim Miktarları (2006)

CİNSİ	EKİLİŞ (Ha)	ÜRETİM (Ton)	OR.VERİM (Kg/Ha)	CİNSİ	EKİLİŞ (Ha)	ÜRETİM (Ton)	OR.VERİM (Kg/Ha)
Lahana beyaz	61	2 335	31 932	Bamya	6	33	3 3300
Lahana kırmızı	13	195	13 500	Domates(Sofra)	3 443,1	156 330	27 805
Lahana brüksel	2	40	20 000	Domates(Salça)	119	4 535	28 000
Marul kıvırcık	381,1	10 890	15 035	Biber sivri,çarli	515,55	5 102	10 116
Marul (göbek)	1 068,6	32 593	12 916	Biber (dolma)	153,75	1 561	13 197
Marul Aysberg	1 021,5	32 244	15 500	Biber (salça)	5,5	115	25 000
Ispanak	1 128,6	21 497	9 928	Karpuz	3 704,6	91 723	18 629
Pırasa	30,7	408	16 388	Kavun	17 783,5	156 913	15 487
Pazı	5	45	9 000	Fasulye (taze)	811,3	7 127	7 747
Maydanoz	39,95	147	1 954	Bakla	6	77	8 250
Roka	3	6	1 750	Barbunya	16,25	66	5 600
Tere	36,05	141	3 000	Sarımsak (taze)	18,5	114	4 850
Nane	4,4	9	2 000	Sarımsak (kuru)	762,2	8 972	13 678
Dereotu	5,8	14	3 250	Havuç	2328	109 800	28 437
Kabak (sakız)	718,5	20 184	1 932	Turp (bayır)	6,4	92	23 480
Kabak (bal)	253,95	5 048	20 049	Turp (kırmızı)	186,8	6 329	22 857
Kabak çerezlik	470	138	336	Karnabahar	22,5	251	11 000
Hıyar (sofralık)	831,8	198 557	18 824	Brokoli	7,5	105	12 500
Hıyar(turşuluk)	277	4 915	15 750	Patlıcan	135,5	2 299	12 274
Acur	17	334	17 875				

Ankara tarımında önemli bir yer tutan hayvancılığın son yıllarda gerilediği görülmektedir. 221 bin 699' a düşen büyük baş hayvan sayısı içinde, ilk sırayı 92 bin 116 adet ile Kültür melezi sığır almaktadır.

Küçük baş hayvan sayısında da önemli bir düşüş söz konusudur. 2006 yılı verilerine göre toplam küçük baş hayvan sayısı 692 bin 680' dir. Bunun içinde 464.918 ile ilk sırayı yerli koyun almaktadır.

Tiftik keçisi adedi de ilk kez 100 bin sınırının altına düşerek 83 bin 617'dir.

Hayvan Varlığı (2006)

HAYVAN CİNSİ		2006
Büyükbaş	Sığır (saf kültür)	36 965
	Sığır(kültür melezi)	92 116
	Sığır (yerli-diğer)	91 956
	Manda	662
	Toplam	221 699
Küçükbaş	Koyun (yerli-diğer)	464 918
	Koyun (merinos)	110 910
	Kıl keçisi	33 235
	Tiftik keçisi	83 617
	Toplam	692 680
Kanathı	Tavuk(yumurta)	1 858 860
	Tavuk (broiler)	4 982 500
	Hindi	32 505
	Ördek	5 879
	Kaz	9 015
	Toplam	6 888 759
Tek Tırnaklı	Tek Tırnaklı	3 843
Kovan	Kovan	64114

2006 Yılı baz alındığında Hayvansal Ürünler içinde ilk sırayı 191.815 ton ile süt almaktadır. İkinci sırada ise 17 bin 512 ton ile beyaz et gelmektedir.

Hayvansal Ürünler Üretimi (2006)

Hayvansal Ürünler	Miktar (Ton)
Kırmızı Et	14 887
Beyaz Et	17 512
Süt	191 815
Yapağı	764
Tiftik	138
Kıl	16
Bal	415
Yumurta (adet)	422 095 899
Deri (adet)	185 500

Ankara' nın su kaynakları ve kuraklık

Ovalık bir alanda kurulan Ankara' nın yüzölçümünün; yaklaşık % 49'unu' tarım alanları, % 14.5'ini ormanlık ve fundalık alanlar, %16.5'ini çayır ve meralar ve % 20'sini tarım dışı araziler teşkil etmektedir.

Dağlık ve ormanlık Kuzey Anadolu ile kurak Konya Ovası arasında yer alan Ankara, Kızılırmak ve Sakarya Nehri ve havzaları ile çevrilmiş olup, kuzey ve kuzeybatısındaki dağlar yer yer ormanlık alanlarla kaplıdır.

Ankara' nın en yüksek noktasını 2.015 m. yüksekliğindeki Işık Dağı, en geniş ovasını 3.789 km²'lik yüzölçümü ile Polatlı Ovası, en büyük gölünü yaklaşık 490 km²'lik yüzölçümü (İl içi) ile Tuz Gölü, en uzun akarsuyunu yaklaşık 151 km.lik (İl içi) uzunluğu ile Sakarya Nehri, en büyük barajını 83,8 km².lik yüzölçümü ile Sarıyar Barajı oluşturmakta olup, il geneli itibarıyla 14 doğal göl, 136 sulama göleti ve 11 baraj bulunmaktadır.

Ankara' nın başlıca akarsuları; Kızılırmak, Sakarya Nehri, Ankara Çayı, Kirmir Çayı, Ova Çayı ve Balaban Çayı'dır.

Başlıca gölleri; Tuz Gölü, Mogan Gölü ve Eymir Gölü'dür.

Başlıca barajları; Sarıyar, Kesikköprü, Çubuk-1, Çubuk-2, Bayındır, Kurtboğazi, Çamlıdere ve Asartepe

Anadolu'yu vuran afetlerden belki de en dramatik olanı, Ankara'da 1874 yılında yaşanan ve 20 bin kişinin hayatına malolan kuraklıktır. Tüm Anadolu'da yaşanan, ancak özellikle Ankara'da etkili olan kuraklıkta kentteki ineklerin yüzde 80'inin, koyunların yüzde 97'sinin öldüğü, 52 bin kişilik nüfustan 7 bininin göç ettiği, 20 bininin de yaşamını yitirdiği kaydediliyor.

Kuraklığın ekonomik boyutu

2007 yılında özellikle İç Anadolu Bölgesinde büyük ekonomik kayıplara neden olan kuraklığın faturası da çıkmaya başladı.

Buğday üretimindeki yüzde 7.5'lik payıyla, geçtiğimiz yıllarda Konya'nın ardından ikinci sırayı alan Ankara'da kuraklık tarımı da vurdu. Ankara İl Tarım Müdürlüğü'nce hazırlanan ve 2006-2010 yıllarını kapsayan İl Tarım ve Kırsal Kalkınma Master Planları Destek Projesi'nde, adı geçen dönemlerde Türkiye'nin buğday üretiminde binde 9'luk artış sağlanacağı, Ankara'nın buğday üretiminde ise binde 5 oranında düşüş yaşanacağı öngörüldü. Projede, Ankara'daki buğday üretimi düşüşünün nedeni, gelecek 10 yıl içerisinde Ankara'daki mevcut ekim alanlarının azalması buna paralel olarak, yağış ve bakım şartlarının olumsuzluğu olarak gösterildi.

Ankara'nın ilçeleri de kurak

Bu arada, kuraklığın etkili olduğu Ankara ve çevresinde bu yıl tarımla uğraşan vatandaşlar, tarlalarından istedikleri ürünü elde edemediler.

Ankara'nın ilçelerinde kuraklığın etkileri şöyle tesbit edildi:

Beypazarı:

Havuç üretiminde Türkiye'de önemli paya sahip olan ilçede, yılın kurak geçmesi suyla büyüyen havucu büyük oranda etkiledi.

Beypazarı'nın "tarım ambarı" sayılan Kırbaşı beldesinde ise tarım arazilerinde verimin çok düşük olduğu belirtiliyor. Kırbaşılı çiftçiler, buğday ve arpada geçen sene dönüm başına 20-25 kilogramlık verim sağlandığını, ancak bu yıl verimin 3'te 2 oranında düştüğünü ifade ediyorlar.

Şereflikoçhisar:

Şereflikoçhisar'da da kuraklık nedeniyle geçen seneki rekolte ile bu seneki rekolte kıyaslandığında yüzde 35 ile 60 arasında düşüş var.

Polatlı:

Türkiye'nin Konya'dan sonra ikinci "tahıl ambarı" olarak kabul edilen ve iki buçuk milyon dekar araziye buğday ekilen Polatlı'da ise hasat sezonunun erken yapılmasına karşın, ancak ürünlerdeki kalitenin beklenildiği gibi olmadığı bildirildi.

Kuraklık nedeniyle yüzde 40 oranında ürün kaybı olabileceğine işaret ediliyor.

Haymana:

Kuraklığın en etkili olduğu ilçelerden birisi olan Haymana'da da kuraklık nedeniyle 2007 yılında, mevcut tarım arazilerinin, ancak yarısının ekilebildiği belirtildi.

Haymana'da buğdayda yüzde 50, arpada ise yüzde 80 oranında ürün kaybı tespit edildi.

Kazan:

Ankara'nın ağırlıklı olarak, şeker pancarı, kuru fasulye, kavun, karpuz, buğday, arpa ve yulaf üretimi yapılan Kazan ilçesinde ise bu yıl sulu tarım yapılmasına izin verilmemesi üreticileri olumsuz etkiledi.

Ankara'ya içme suyu sağlayan Kurtboğazı Barajı'nda yeterli su olmaması nedeniyle ilçede sadece Ovaçayı kenarında bulunan bazı köylerde sulu tarım yapılabildi.

Kalecik:

Kızılırmak kenarına kurulu sebze, meyve, tahıl üretiminin yanı sıra "Kalecik Karası" olarak adlandırılan şaraplık üzümleriyle de ünlü Kalecik ilçesinde de kuraklığın etkileri görülüyor.

Yetkililer, Kalecik'te özellikle hububat arazilerinin büyük ölçüde zarar gördüğünü belirterek, ilçe tarımının yüzde 75'lik kısmını oluşturan hububat üretiminde 2007 yılı verilerine göre yüzde 70 civarında verim düşüklüğünün görüldüğünü dile getirdiler.

Çubuk:

Ankara'nın hayvancılık merkezi konumundaki Çubuk'ta da yaşanan kuraklık besicileri vurdu.

Çubuk'ta besiciler, yem ürünü ve saman bulma sıkıntısıyla karşı karşıya olduklarını belirtiyorlar.